

Siemen ja puun liitto

Siemen ja puun elämät ovat tiiviisti kietoutuneet yhteen. Tämä on totta aivan kirjaimellisestikin, sillä sienirihmastot ja puun juuret elävät maassa tiiviissä yhteistyössä. Yhdessä ne muodostava sienijuuren. Tästä järjestelystä hyötyvät suuresti kummatkin osapuolet. Sienet näyttelevät merkittävää osaa myös puun kuolemassa.

Sienet ja puut elävät metsämaassa tiiviissä yhteistyössä. Siemen maanalaiset rihmastot ovat kietoutuneet puun juurten ympärille ja kasvavat osittain myös niiden sisälle. Puun juurten ja sienirihmaston muodostama kokonaisuutta kutsutaan sienijuureksi. Yhteistyö hyödyttää kumpaakin osapuolta: sieni auttaa puuta hankkimaan maasta vettä ja ravinteita ja puu antaa vastalahjaksi sienelle tuottamiaan sokereita. Monet tunnetut ruokasienet ovatkin saaneet nimensä isäntäpuulajiensa mukaan, esimerkiksi koivunpunikitatti ja kuusenleppäröusku. Nämä sienet kasvavat ainoastaan siellä, missä niiden isäntäpuutkin.

Kantokääpä männyllä
Fomitopsis pinicola

KIVA TIETÄÄ...

Siemen maanpäällistä osaa kutsutaan itiömäksi. Se on kuitenkin vain pieni osa sientä. Itiöemän voidaan ajatella olevan kuin siemen kukinto, jonka tehtävä on levittää itiöitä samaan tapaan kuin kukkien tehtävä on levittää kasvin siemeniä.

Erilaiset sienet kytkeytyvät paitsi puun elämään, myös niiden kuolemaan. Jokaisella puulla on omat lahottajasienensä, jotka hajottavat kuollutta puuainesta. Kantokääpä on yleislahottaja, joka hajottaa useita eri puulajeja. Se on yksi yleisimmistä käävistämmme.